

Дзяржаўная ўстанова адукацыі
«Лельчыцкая раённая гімназія імя і. А. Коласа»

Урок беларускай мовы ў 3 «А» класе
па тэме

“Пытальныя сказы”

Цалка Марыя Уладзіміраўна
настаўнік пачатковых класаў
першай кваліфікацыйнай катэгорыі

Тэма урока. Пытальныя сказы

Мэты урока: Пазнаёміць з прыметамі пытальных сказаў, іх афармленнем на пісьме, вучыць вылучаць пытальныя сказы ў вусным і пісьмовым маўленні, пра вільна інтанаваць іх; выпрацоўваць пунктуацыйныя навыкі; развіваць лагічнае мысленне навучэнцаў, узбагачаць іх слоўнік словамі-аманімамі; выхоўваць любоў да Радзімы

ХОД УРОКА

1. Арганізацыйны момант.

2. Праверка дамашняга задання.

- 1) Прачытаць з дамашняга практыкавання першыя чатыры сказы. Назваць словы, у якіх устаўлены прапушчаныя літары *д*, *т* або *дз*, *ц*.
- 2) Адказаць на пытанні. Адказы запісаць.
  - Як тваё прозвішча?
  - У якім класе ты вучышся?
  - Дзе ты жывеш?

3. Чыстапісанне.

Ба Бе Бр Бу Бы Бя

Дапоўніць да дадзеных спалучэнняў літар склады, каб атрымаліся геаграфічныя назвы Беларусі.

*Барысаў Баранавічы Беразіна Браслаў Брэст Буда-
КашалёўБыхаБярозаўка*

Паўтарэнне правапісу вялікай літары.

4. Арфаграфічная хвілінка.

Вучні чытаюць тэкст верша Ю.Свіркі. Замест пропуску устаўляюць назву сваёй краіны.

Мяжуе з Польшчай, Украінай,
Расіяй, Латвіяй, Літвой.

Твой родны край, твая Айчына –
жыццё тваё і гонар твой.

І ты яе запомні імя,
як неба, сонца і зару.

Твая зямля, твая Радзіма
названа светла –

5. Слоўнікавая работа.

Беларусь

Настаўнік прапануе вучням стаць “мастакамі”, каб “намаляваць” з дапамогай слоў карціну нашай Беларусі.

Беларусь якая?

Сінявокая – шмат прыгожых азёр і рэк.

Зялёная – шматлікія лясы, лугі і палі.
Белая Русь – белы колер дабрыні і чысціні.
Прыгожая –
Працавітая –
Шчодрая –
Лепшая, таму што - гэта наша Радзіма.

Падзяліць запіс на словы і прачытаць сказ. Запісаць яго ў сшыткі.

МЫЛЮБИМРОДНУЮБЕЛАРУСЬ

- Які сказ запісалі? Які знак прыпынку трэба паставіць?
- Чаму Беларусь называюць партызанскай краінай?

6. Вывучэнне новага матэрыялу.

Работа на падручніку

Слуханне тэксту. Вылучэнне ў ім пыталых сказаў. Знаходжанне ў вершы адказу на пытанні. Вусныя выказванні навучэнцаў пра значэнне выразу «родны край». Выбарачнае спісванне (практ. 76, с. 49—50).

Аналіз фармулёўкі правіла (с. 50).

Інтанаванне апавядальных і пыталых сказаў. Назіранні за адрозненнямі інтанацыі апавядальнага і пыталнага сказаў. Выбарачнае спісванне (практ. 77, с. 50).

Азнямленне з правіламі інтанавання пыталых сказаў у працэсе аналізу інфармацыі рубрыкі «Завяжы вузляк!» (с. 50).

Чытанне пыталнага сказа з рознай інтанацыяй. Назіранні за ўплывам інтанацыі на сэнс сказа. Выбарачнае спісванне (практ. 78, с. 51).

Знаёмства з правапісам слоўнікавага слова сшытак, гука-літарны аналіз яго

- Чым адрозніваюцца апавядальныя і пыталыя сказы?

- У якіх сказах тон у канцы паніжаецца, а ў якіх - павышаецца?

7. Замацаванне ведаў.

Практ.140 і 141 выконваюцца вусна.

Дыферэнцыравная работа

Разгадваюць загадкі. Тлумачыць знахэння слоў-амонімаў.

Спісванне з праўільным афармленнем на пісьме пытальнага ска за (практ. 79, с. 51).

Знайсці і абазначыць пачатак і канец кожнага сказа, уставіць прапушчаныя літары, растлумачыць іх напісанне.

З падземных крыніц в..да сц..кае ў ручаі з ручаёў яна б..жыць у рэкі в..лікія рэкі ўпадаюць у моры і акіяны а куды знікае в..да з мора

8. Падвядзенне вынікаў.

Прачытаць услых сказы з інтанацыяй, адпаведнай знакам прыпынку.

Ты зноў спазніўся (? або .)

Хто сёння адсутнічае (?)

Вы добра ведаеце ўрок (. або ?)

9. Рэфлексія.

Закончы фразу

Я навучыўся.. .

Я даведаўся .. .

У мяне не атрымалася .. .

10. Дамашняе заданне: практ.80